Warszawa, dnia 14 grudnia 2016 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Komisja Nadzwyczajna
do spraw zmian w kodyfikacjach
* * *
Podkomisja Stała
do spraw nowelizacji prawa karnego

S P R A W O Z D A N I E
P O D K O M I S J I S T A Ł E J

Podkomisja Stała do spraw nowelizacji prawa karnego po rozpatrzeniu przedstawionego przez Prezydenta RP projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (druk nr 846) – przedkłada sprawozdanie o tym projekcie.

Przewodniczący Podkomisji

/Andrzej Matusiewicz/

Projekt

U S T A W A

z dnia 2016 r.

o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw[1)]

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1, 1a, 1b lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3 lub 4, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.”;

2) w art. 53 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciążących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, popełnienie przestępstwa na szkodę osoby nieporadnej ze względu na wiek lub stan zdrowia, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego.”;

3) art. 156 otrzymuje brzmienie:

„Art. 156. § 1. Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:

1) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,

---

[1)] Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego oraz ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych.

2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 1a. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 1b. Karze określonej w § 1a podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w § 1 wobec małoletniego poniżej lat 15 lub osoby nieporadnej ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny.

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1, 1a lub 1b jest śmierć człowieka, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5.”;

4) w art. 189 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli pozbawienie wolności, o którym mowa w § 1 lub 2, dotyczyło małoletniego poniżej lat 15 lub łączyło się ze szczególnym udręczeniem, sprawca podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;

5) w art. 189a:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli czyn określony w § 1 dotyczy małoletniego poniżej lat 15, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kto czyni przygotowania do popełnienia przestępstwa określonego w § 1 lub 1a,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

6) art. 210 otrzymuje brzmienie:

„Art. 210. § 1. Kto wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo o osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny osobę tę porzuca,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli następstwem czynu jest śmierć osoby określonej w § 1, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”;

7) art. 211 otrzymuje brzmienie:

„Art. 211. Kto, wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru, uprowadza lub zatrzymuje małoletniego poniżej lat 15 albo osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

8) w art. 240:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, art. 118a, art. 120–124, art. 127, art. 128, art. 130, art. 134, art. 140, art. 148, art. 156, art. 163, art. 166, art. 189, art. 189a, art. 197 § 3 lub 4, art. 198, art. 200, art. 202 § 3–4a, art. 204 § 3, art. 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Nie popełnia przestępstwa określonego w § 1 pokrzywdzony czynem zabronionym określonym w art. 148, art. 156, art. 163, art. 166, art. 189, art. 189a, art. 197 § 3 lub 4, art. 198, art. 200, art. 202 § 3–4a, art. 204 § 3, chyba że jest to przestępstwo o charakterze terrorystycznym.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli w okresie próby zachowanie nieletniego wskazuje na dalszą demoralizację albo jeżeli nieletni uchyla się od wykonywania nałożonych na niego obowiązków lub od nadzoru, sąd rodzinny może odwołać warunkowe zawieszenie i zarządzić umieszczenie nieletniego w zakładzie poprawczym. W razie popełnienia przez nieletniego czynu karalnego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1, 1a, 1b lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 189, art. 189a, art. 197 § 3 lub 4, art. 198, art. 200, art. 202 § 3–4a, art. 204 § 3, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280 Kodeksu karnego i braku podstaw do rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy według przepisów Kodeksu

postępowania karnego, sąd rodzinny odwołuje warunkowe zawieszenie i zarządza umieszczenie nieletniego w zakładzie poprawczym.”;

2) w art. 27 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Umieszczenie nieletniego w schronisku dla nieletnich może nastąpić wyjątkowo także wtedy, gdy zostaną ujawnione okoliczności przemawiające za umieszczeniem go w zakładzie poprawczym, a nieletniemu zarzucono popełnienie czynu karalnego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1, 1a, 1b lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 189, art. 189a, art. 197 § 3 lub 4, art. 198, art. 200, art. 202 § 3–4a, art. 204 § 3, art. 252 § 1 lub 2 i w art. 280 Kodeksu karnego.”;

3) w art. 87 § 3a otrzymuje brzmienie:

„§ 3a. W razie popełnienia przez nieletniego czynu karalnego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1, 1a, 1b lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 189, art. 189a, art. 197 § 3 lub 4, art. 198, art. 200, art. 202 § 3–4a, art. 204 § 3, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280 Kodeksu karnego i braku podstaw do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy według przepisów Kodeksu postępowania karnego, sąd odwołuje warunkowe zwolnienie i zarządza umieszczenie nieletniego w zakładzie poprawczym. Warunkowego zwolnienia oraz art. 90 nie stosuje się przez okres roku od chwili ponownego umieszczenia nieletniego w zakładzie poprawczym.”;

4) w art. 91 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Stwierdzając popełnienie przez wychowanka zakładu poprawczego czynu karalnego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1, 1a, 1b lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 189, art. 189a, art. 197 § 3 lub 4, art. 198, art. 200, art. 202 § 3–4a, art. 204 § 3, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280 Kodeksu karnego, sąd rodzinny orzeka także w przedmiocie przeniesienia nieletniego do zakładu poprawczego o wzmożonym nadzorze wychowawczym bądź zastosowania art. 79 § 4. Od postanowienia sądu przysługuje apelacja.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782) w art. 19 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „art. 156 § 1 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 156 § 1, 1a, 1b i 3”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749) w art. 25 w § 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy „art. 156 § 3,”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483) w art. 31 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „art. 156 § 1 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 156 § 1, 1a, 1b i 3”.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.